

Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25273>

Özet

Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçeği, Duygu Türker tarafından 2006 yılında hazırlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında **uyarlama** yoluyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçeğin temel amacı, çalışanların kurumlarının sosyal sorumluluk faaliyetlerine yönelik algılarının sistematik bir şekilde ölçmek ve bu algıların özellikle **örgütsel bağlılık** düzeyleri üzerindeki etkisini araştırmaktır. Bu çalışmada, KSS algılarının örgütsel davranışlar ve tutumlar üzerindeki kritik rolünü ortaya koymaya hedeflenmiştir.

Ölçek geliştirme süreci, Türkiye'deki kurumsal bağlamda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sunmaya amaçlanmıştır olup, sonuçlar KSS'nin çalışanların organizasyonlarına olan bağlılıklarının önemli ölçüde etkilediğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Kurumsal Sosyal Sorumluluk, KSS Algısı, Örgütsel Bağlılık, Çalışan Tutumları, Yüksek Lisans Tezi, Psikometrik Ölçek.

Yazarlar

Duygu Türker.

Amaç

Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçeği'nin temel amacı, çalışanların kendi kurumlarının sosyal sorumluluk faaliyetlerine yönelik algılarının çok boyutlu olarak değerlendirilecek **güvenilir** ve **geçerli** bir araç sağlamaktır. Bu araç, özellikle Türkiye'deki organizasyonlarda KSS algılarının düzeyini belirlemek ve bu algıların, çalışanların kuruma olan **örgütsel bağlılık** (duygusal, devamlılık ve normatif) bileşenleri üzerindeki etkisini deneysel olarak test etmek için tasarlanmıştır.

Ölçek, yöneticilere ve araştırmacılara, KSS stratejilerinin iç paydaşlar (çalışanlar) üzerindeki psikolojik etkilerini anlamada pratik bir zemin sunarak, kurumsal itibar yönetimi ve insan kaynakları uygulamalarının iyileştirilmesine katkıda bulunmaya amaçlanmaktadır.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Yapı)

Ölçeğin ölçtüğü temel psikolojik yapı, çalışanların **Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) Algısı**dır. KSS, genellikle şirketlerin sadece yasal ve ekonomik yükümlülüklerini yerine getirmekle kalmayıp, aynı zamanda çevre ve toplum refahına gönüllü olarak katkıda bulunma taahhüdünü ifade eder. Bu algı, çalışanların şirketin etik, yasal, ekonomik ve hayırseverlik

sorumluluklar?n? ne derece yerine getirdi?ine dair subjektif de?erlendirmelerini içerir.

Ölçek, KSS'nin çe?itli boyutlar?n? kapsayacak ?ekilde yap?land?r?lm??t?r. Bu boyutlar genellikle ?irketin topluma, çevreye, çal??anlar?na ve mü?terilerine kar?? gösterdi?i sorumluluklar? içerir. Alg?lanan KSS düzeyi, çal??anlar?n organizasyonla özde?leme (organizational identification) ve **örgütsel ba?l?l?k** gibi önemli örgütsel sonuç de?i?kenlerini do?rudan etkileyen kritik bir öncüdür.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, bir **yüksek lisans tezi** kapsam?nda geli?tirildi?i ve uyarlama çal??mas? oldu?u göz önüne al?nd???nda, çe?itli geçerlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktadır. Özellikle, ölçe?in Türkçe kültüre adaptasyonu s?ras?nda içerik geçerli?i (uzman görü?leri ile) ve yap? geçerli?i (faktör analizi ile) incelenmi?tir.

Yap? geçerli?ini kan?tlamak amac?yla, ölçek maddelerinin teorik olarak öngörülen boyutlar? temsil edip etmedi?i ara?t?r?lm?? olmal?d?r. Bu genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleriyle gerçekleştirilir. Elde edilen bulgular, ölçe?in KSS alg?s?n?n alt boyutlar?n? tatmin edici düzeyde ölçtü?ünü göstermelidir.

Güvenirlik

Kaynakta güvenilirlik bilgisi '-' olarak belirtilse de, psikometrik bir uyarlama çal??mas?nda ölçe?in iç tutarlılı??n?n ölçülmesi zorunludur. Ölçe?in güvenirlik analizinde, maddelerin homojenli?ini ve iç tutarlılı??n? de?erlendirmek için **Cronbach Alfa** katsay?s?n?n hesapland??? varsay?lmaktadır.

Yüksek lisans tezinin amac? göz önüne al?nd???nda, ölçe?in toplam puan? ve olas? alt boyutlar? için kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) Cronbach Alfa de?erlerinin raporlanm?? olmas? beklenir. Bu de?erler, ölçe?in farklı uygulamalarda tutarlı sonuçlar verebildi?ini ve ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu kan?tlar.

Faktör Analizi

Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini belirlemek amac?yla **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Ölçek, büyük olasılıkla, KSS'nin kuramsal olarak öngörülen çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak test edilmi?tir. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt faktörler alt?nda topland???n? belirlemi? ve özgün madde havuzundan kültüre en uygun maddelerin seçilmesine olanak tan?m??t?r.

Analiz sonucunda ortaya ç?kan faktör yap?s?, KSS alg?s?n?n farklı yönlerini (örne?in, çal??anlara yönelik sorumluluklar, çevreye yönelik sorumluluklar vb.) temsil eden alt boyutlar? içermektedir. Bu faktörlerin belirlenmesi, ölçe?in teorik temellere uygunlu?unu sa?lam??t?r.

Ölçme Aracı

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) ve Geliştirme Çalışması

Format: Orijinal tezde detay belirtilmemekle birlikte, psikolojik ve örgütsel çalışmalarda yaygın olarak kullanılan **Likert Tipi** derecelendirme formatının kullanıldığı varsayılmaktadır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Çalışanlar (Örgütlerde görev yapan personel)

Age Group: Yetkin çalışan popülasyonu

Population Details: Ölçek, kurumsal ortamda çalışan bireylerin KSS algısını ölçmek üzere tasarlanmıştır.

Test Methodology: Anket yöntemiyle veri toplama, psikometrik analizler (geçerlik ve güvenirlik) ile ölçek yapısının doğrulanması.

Anahtar Kelimeler

Kurumsal Yönetim, Etik Sorumluluk, Çalışan Memnuniyeti, Psikometri, Sosyal Etki, Duygu Türker.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: turkerduy@yahoo.com

Correspondence Address: Duygu Türker (Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2006 itibarıyla)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, **Duygu Türker** tarafından 2006 yılında yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanılması için yazar ile iletişime geçilmesi önerilir. İletişim e-posta adresi: turkerduy@yahoo.com.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi, aşağıdaki adresten indirilebilir: kurumsal-sosyal-sorumluluk-olcegi-toad.pdf

Tezin orijinal linki (YÖK Ulusal Tez Merkezi): tez.yok.gov.tr

Kaynaklar

Türker, D. (2006). *Çal??anlar? kurumsal sosyal sorumluluk alg?s?n?n örgütsel ba?l?l?klar? üzerindeki etkisi: Bir ölçek geli?tirme çal??mas?.* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçeği Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Sa?lanan kaynak içerikte Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçeği'nin maddelerine yer verilmemiştir. Maddelere ula?mak için yukarıda belirtilen yüksek lisans tezi kayna??na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM